

การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

A participatory administrative study of administrators in the academic performance of educational institutions, affiliated with the Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Office 1

นฤมล อ่อนท้วม

Narumon Ontuam

โรงเรียนบ้านทุ่งลีเสียด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Banhangsiseadschool, Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Office 1

E-mail: dexdeee0_@hotmail.com

Received September 13, 2023; Revised September 18, 2023; Accepted September 27, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ โดยดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูในสถานศึกษา จำนวน 301 คน โดยวิธีการคำนวณตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ และสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 25-29 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 -25,000 บาท ปฏิบัติงานในฝ่ายวิชาการ และปฏิบัติงานมากกว่า 3 ปี ไม่เกิน 6 ปี (2) ระดับความคิดเห็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ (3) ข้าราชการครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วมสถานศึกษา; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objective of this research is to (1) study the participatory management of administrators in the academic performance of educational institutions affiliated with the Prachuap Khiri Khan Elementary School District Office, District 1, and to compare the study of executive participatory management in the academic performance of educational institutions affiliated with the Prachuap Khiri Khan Elementary School District Office, District 1, classified according to demographic factors. The research was conducted by collecting data from 301 teachers in the Prachuap Khiri Khan Elementary School District 1 Office for the 2022 academic year by a formula of Taro Yamane sample calculation and simple sampling. Statistics used to analyze the data include frequency, percentage, averages, and standard deviations, and test hypotheses with T-test and F-test.

The finding results include (1) the majority of respondents are female, range in age from 25-29 years, have a bachelor's degree, have an average monthly income of 15,001 -25,000 baht, and worked for more than 3 years, not more than 6 years, (2) the level of opinion of executive participation in educational institutions affiliated with the Prachuap Khiri Khan Elementary School District 1 office was at the high level, and (3) the teachers under the Prachuap Khiri Khan Elementary School District 1 office with different genders, levels of education, and work experience had different overview on the involvement of administrators in the academic performance of educational institutions affiliated with the Prachuap Khiri Khan Elementary School District Office, District 1

Keywords: Participatory school administration; School administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาไทย ทั้งในด้านสิทธิ และเสรีภาพส่วนบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาดังกล่าว จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วม และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546, น.20)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญมากที่สุด ต้องรับผิดชอบบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายในแต่ละระดับ สนองต่อความต้องการของสังคมประเทศชาติ การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลมีภารกิจที่สำคัญคือ การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา จำเป็นต้องใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชนมากที่สุด โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและข้าราชการครูต้องมีส่วนร่วมในการบริหารนับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตาม ตรวจสอบและการประเมินผลที่จะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษา การจัดการศึกษาควรเริ่มจากการมีส่วนร่วมจากครูก่อน (กรมวิชาการ, 2543, น.7)

ปัญหาของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมักเกิดปัญหาการขาดแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญ รวมทั้งไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารสถานศึกษา บุคลากรภายในสถานศึกษาขาดความสัมพันธ์ต่อกัน เกิดความขัดแย้งในองค์กร การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มองเห็นว่าบุคลากรทุกคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารผู้เดียวย่อมมีข้อจำกัดภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว สามารถแก้ไขได้โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีศักยภาพทางการบริหาร (สันติ บุญภิรมย์, 2552) ดังนั้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงานอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน (โคสิดา คล้ายหนองสรวง, 2558) การบริหารงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ (ทับทิม แสงอินทร์, 2559)

จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาจะมีคุณภาพต้องอาศัยผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้หลักดันสถานศึกษาให้ไปสู่มาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพ หนึ่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สำคัญและใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จำนวน 119 โรงเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของข้าราชการครู และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สุรินทร์ แก้วมณี (2558) กล่าวว่า ความสำคัญของบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า ก่อให้เกิดความสามัคคี
ระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่ง
กันและกันมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

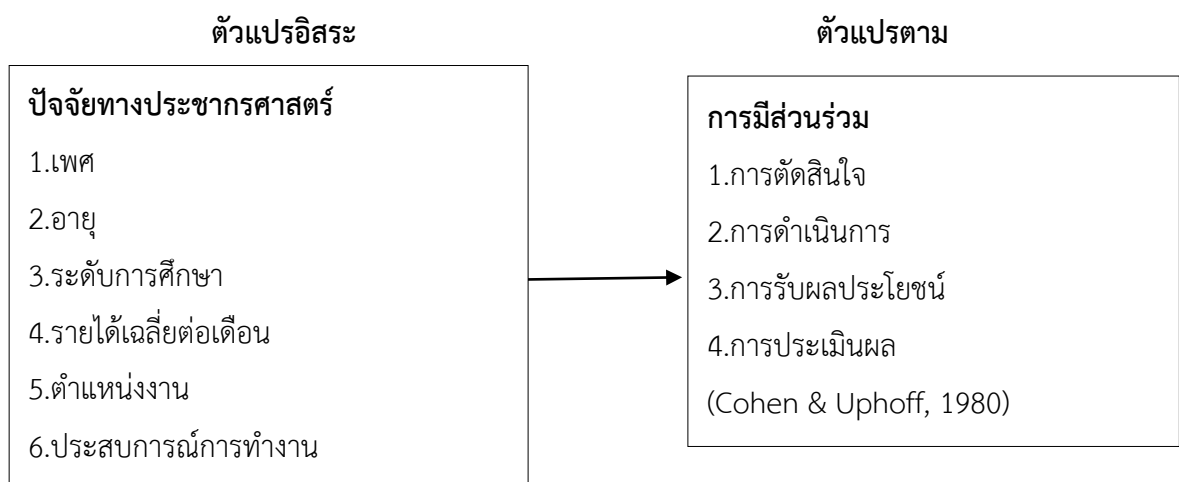
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์

โดย Khan et al. (2012) กล่าวว่า ลักษณะประชากรศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งที่มีต่อทัศนคติที่พนักงานรู้สึกต่อ
งานต่างกัน ซึ่งลักษณะส่วนบุคคลจะมีความต่างกันในแต่ละบุคคลมีผลให้ความต้องการของแต่ละบุคคลมีไม่
เหมือนกันความพอใจในการทำงานก็ต่างกัน พนักงานที่มีอายุ เพศ สถานภาพ อาชีพ รายได้ และปัจจัยพื้นฐานที่
แตกต่างกันมักมีผลให้มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันหรือมีทัศนคติที่ต่างกันได้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการงานวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการ เป็น
งานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว
รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วน
เสียทุกฝ่าย ตลอดจนวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้
อย่างมีคุณภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ และรายละเอียดวิธีวิจัยมีดังต่อไปนี้
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 1,198 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 301 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามานะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ด้านรายได้ต่อเดือน และด้านประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในด้านการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการปฏิบัติงานวิชาการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์เพื่อขอความอนุเคราะห์นำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการ เพื่อเก็บข้อมูลครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ส่งทางไปรษณีย์ให้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแบบของจดหมายและติดแสตมป์ โดยระบุชื่อและที่อยู่ผู้รับให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้สะดวกในการจัดส่งแบบสอบถามกลับคืนมา
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ครูผู้สอนได้ตอบแล้ว เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)
2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ใช้สถิติ t-test และ F-test ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในด้านการปฏิบัติงานวิชาการต่างกัน และหากพบความแตกต่างผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธี LSD

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 25-29 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 -25,000 บาท และปฏิบัติงานมานานกว่า 3 ปี ไม่เกิน 6 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการมีส่วนร่วมผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ตามลำดับ และสามารถสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก พบว่า มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมทางวิชาการ การจัดทำพัฒนาทางวิชาการ พิจารณากำหนดการประเมินผล ตัดสินใจพิจารณาหาวิทยากรมาอบรมทางวิชาการ และจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม ตามลำดับ

2) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก พบว่า จากการบริหารงานด้านพัฒนา นักเรียนที่ผ่านมาของสถานศึกษาทำให้ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและเตรียมความพร้อม ได้รับข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์งานโครงการต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง และตรงตามเวลาที่กำหนด ได้รับความสะดวกในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ผ่านมาของสถานศึกษาทำให้มีประสบการณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ผ่านมาของสถานศึกษา ทำให้ได้มีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคคลในโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน จัดทำโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร แก้ปัญหาทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ และพิจารณากำหนดกิจกรรมเสริม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามลำดับ

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก พบว่า มีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานสถานศึกษา รองลงมาคือ มีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วารสารอินเทอร์เน็ต ฯลฯ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ ประเมินผลเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีขึ้น และมีส่วนร่วมในการเสนอแนะขั้นตอน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาใหม่ประสิทธิภาพ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูของสถานศึกษา ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 เพื่อศึกษาการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรและผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหาร โดยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ได้ร่วมออกความเห็นต่างๆ ร่วมประเมินโครงการและกิจกรรมในสถานศึกษา รวมถึงได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน จึงมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารในระดับมาก โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของสถิตย์ ทรายทอง (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีตะกั่วป่า พบว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีตะกั่วป่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของน้ำผึ้ง หมดเพชร (2556, น.119) ศึกษาการมีส่วนร่วมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของมานิตา สุทธิหา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัครินทร์ แก่นจันทร์ (2562, น.142) พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจัยของนงคราญ ศุภระมณี (2562, น.132) ที่พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรเทพ เหมรานนท์ (2564, น.71) ที่พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการมีเพศที่

ต่างกัน อาจได้รับภาระหน้าที่ที่ต่างกันออกไป ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อีกทั้งประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่ากันทำให้แต่ละเคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป ทำให้มีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของนคราญ ศุภระมณี (2562, น.132) พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน นั่น คือ ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี การมีส่วนร่วมมากกว่าประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีและประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการมีส่วนร่วมมากกว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาอาจต้องปรึกษาหารือเกี่ยวกับการบริหารงานด้านพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ผ่านมาของสถานศึกษา ทำให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น
2. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนด กิจกรรมเสริม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ที่ดียิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะขั้นตอน หรือวิธีการเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาใหม่ประสิทธิภาพ และดีขึ้น

ภาพที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้วิจัยควรศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ผลการศึกษาจากข้อมูลที่ละเอียดและแม่นยำ เพื่อให้ทราบปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่แท้จริง และนำผลไปปรับปรุงต่อไปในอนาคต
2. ผู้วิจัยควรแจ้งเพื่อขออนุญาต รวมถึงการเก็บข้อมูลเป็นความลับ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามมั่นใจและตอบตรงตามความคิดเห็นของตนจริงๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2543). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธา วิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี*. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงคราญ ศุภระมณี. (2562). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมือง. กาญจนบุรี : คณะครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*.
- น้ำผึ้ง หมุดเพชร. (2556). *พฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพมหานคร*.
- พรเทพ เหมรานนท์. (2564). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี*.
- มานิตา สุทธิหา. (2556). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา*.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี*.
- ไศริดา คล้ายหนองสรวง. (2558). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์*.

- สุรินทร์ แก้วมณี. (2558). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์กรบุคคลเพื่อส่งเสริม ประสิทธิภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2546). คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- อัครินทร์ แก่นจันทร์. (2562). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- Cohen, J. M and Uphoff, T. N. (1977). *Rural development participation: concepts and
measures for project design, implementation and evaluation*. New York: Cornell
University.
- Khan, S., Nawaz, A. & Jan, F. (2012). *Impact of demographic diversities on the job satisfaction
and Its consequences: case of academicians in higher learning institutions of Pakistan*.
Retrieved from [https ://www.researchgate.net](https://www.researchgate.net)
- Taro Yamane. (1970). *Statistic: An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper & Row.